

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/158/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515203871
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2515203871.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Martina Valentová, v právnej veci žalobcu: U. M., nar. X.X.XXXX, bytom Q., U. N. XXX/X, zastúpeného advokátom: JUDr. Gabriel Bleho, so sídlom Bratislava, L. Déreza 2, proti žalovanému: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Bratislava, Staré Grunty 7, IČO: 35 717 769, zastúpenému advokátom: JUDr. Alan Strelák, so sídlom Bratislava, Na vŕšku 12, o vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 6C/156/2015-71 zo dňa 29.1.2018, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 139,03 Eur p o t v r d z u j e a vo výroku I. o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500,- Eur a v závislom výroku III. o trovách konania h o r u š í a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku; výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 139,09 Eur, do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a výrokom III. rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), f), g), i), j), k), m), n), o) a y), § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 až 4, § 451 ods. 1, 2, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej tiež len „OZ“) a ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a vecne tým, že vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca a žalovaný dňa 21.2.2014 uzatvorili medzi sebou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 220140462, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový, hotovostný, spotrebiteľský úver vo výške 350,- Eur, a to za odplatu (úrok + servisný poplatok) vo výške 133,- Eur. Žalovaný sa zaviazal žalobcovi poskytnutú sumu zvýšenú o odplatu uhradiť v 13 mesačných splátkach s tým, že prvé tri splátky mali byť uhradené vo výške po 1,70 Eur a ostatných 10 vo výške po 47,78 Eur. Prvá splátka bola splatná 10.deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia, bola splatná 30.deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Zmluvné strany sa dohodli, že po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky je veriteľ oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi. Priemerná RPMN bola ku dňu podpisu zmluvy pri splatnosti úveru na 13 mesiacov 46,30% a úver bol poskytnutý za celkový úrok vo výške 20% z istiny. Dňa 21.2.2014 uzavrel žalovaný ako veriteľ a žalobca ako dlžník zmluvu o poskytovaní domáceho servisu, podľa ktorej mal žalobca ako poskytovateľ poskytovať žalovanému ako klientovi domáci servis spočívajúci v poskytovaní konzultačných a nadštandardných služieb k zmluve o úvere č. 220140462 zo dňa 21.2.2014, najmä službu spočívajúcu v preberaní a

zúčtovanie peňažnej hotovosti, vedenie a kontrolu splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a prípadne na následky nesplácania. Povinnosťou žalobcu bolo využívať domáci servis a zaplatiť žalovanému odmenu vo výške 143,33 Eur v troch splátkach vo výške 47,78 Eur. Z potvrdení o úhradách súd zistil, že žalobca zaplatil žalovanému celkovo sumu 489,03 Eur - 40,- Eur dňa 25.9.2014, 35,- Eur dňa 23.9.2014, 60,- Eur dňa 4.10.2014 a 211,- Eur dňa 11.10.2014, 47,78 Eur dňa 21.2.2014, 50,- Eur dňa 18.4.2014, 40,- Eur dňa 19.9.2014 a 5,25 Eur dňa 21.2.2014. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere súd posúdil ako spotrebiteľský, spravujúci sa príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj ust. zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Preskúmaním zmluvy zistil, že táto neobsahuje údaj v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z., t. j. zrozumiteľný údaj o termínoch splátok, nakoľko splatnosť splátok bola v čl. II. zmluvy dojednaná tak, že prvá splátka je splatná 10.deň po uzatvorení zmluvy a každá ďalšia je splatná 30.deň po splatnosti predchádzajúcej splátky; následne je uvedené, že doporučený termín úhrady je 20.dňa v mesiaci. Toto ustanovenie zmluvy mal súd za nezrozumiteľné a zmätočné a vzhľadom na to uzavrel, že v tejto časti je zmluva neplatná podľa § 37 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého sa právny úkon musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Vzhľadom na absenciu tohto údaju (termín splátok) preto považoval zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Rovnako mal súd za to, že v zmluve nebola jasne a určite vymedzená ani sadzba úroku, od ktorého sa mali odvíjať jednotlivé splátky. Bola len uvedená výška úroku 20%, pričom celá suma budúcich úrokov ako výnosov bola zahrnutá v čiastke 70,- Eur. Zároveň bol v zmluve zahrnutý aj servisný poplatok vo výške 63,- Eur. Týmto podľa súdu došlo k obídniu ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. Ďalej súd dospel k záveru, že v zmluve tiež absentuje členenie splátok na istinu, úroky a iné poplatky rovnako v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. V zmluve sa uvádza len výška splátky 1,75 Eur, resp. 47,78 Eur, nie je v nej uvedená výška splátky istiny, úroku a poplatkov. Avšak účelom náležitostí ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, pretože potom je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a iné poplatky, teda odplatu veriteľa. Uvedené nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Nakoľko uvedené údaje zmluva neobsahuje, ide o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy a aj z tohto dôvodu považoval súd poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Preskúmaním uzavretej úverovej zmluvy dospel súd tiež k záveru, že táto neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pretože neobsahuje konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru. V zmluve totiž nie je presne vymedzené, ktorý deň sa považuje za deň poskytnutia úveru. Podľa názoru súdu, je požiadavka na uvedenie konečnej splatnosti v zmluve splnená vtedy, ak je presne a jasne identifikovaný dátum - deň, mesiac a rok. Nestačí, ak je v zmluve dohodnutý počet splátok a termín splatnosti splátok, ani že je v zmluve uvedený dátum prvej splátky a počet splátok, teda že by si prípadne mohol žalovaný konečnú splatnosť vypočítať, nakoľko podľa zákona musí zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru, ktorý údaj v predmetnej zmluve absentuje.

3. Pri posudzovaní otázky, akú sumu žalobca zaplatil žalovanému na plnenie zo zmluvy o úvere, vychádzal súd zo záveru, že na zaplatenie dlhu zo zmluvy o úvere zohľadnil všetky platby žalobcu, ktoré tento uhradil aj na „domáci servis“, nakoľko súd považoval zmluvu o domácom servise za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 OZ. Zmluva o domácom servise bola uzatváraná so žalobcom dňa 22.2.2014. Predmetom servisu mala byť „služba“ žalovaného voči žalobcovi vo forme poskytovania konzultačných a nadštandardných služieb spočívajúcich v starostlivosti o klienta po poskytnutí úveru na základe zmluvy o úvere s označením konkrétneho čísla zmluvy, najmä služby spočívajúcej v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenia na termín splátky a na prípadné následky nesplácania. Bola teda uzavretá výlučne v súvislosti so zmluvou o úvere a na splnenie záväzkov zo zmluvy o úvere bol viazaný aj zánik tejto zmluvy (čl. III Zmluvy o domácom servise v spojení s čl. I). Preto ide o zmluvu závislú na úverovej zmluve. Cena za domáci servis predstavuje viac ako 30% poskytnutého úveru (istiny úveru), dohodnutú odplatu (úrok + servisný poplatok) dojednanú v zmluve o úvere v celkovej výške 133,- Eur navyšuje o ďalších 143,33 Eur. Dojednaná výška odmeny je preto neprimeraná nielen voči tomu, čo malo byť predmetom plnenia podľa zmluvy o domácom servise, ale aj vo vzťahu k poskytnutému úveru. Predmetom zmluvy o domácom servise sú bežné služby, ktoré poskytujú banky i nebankové subjekty, ktoré by mala pokrývať odplata za úver (vedenie splátkového kalendára, zúčtovanie splátok), prípadne sú kryté poplatkami za konkrétny úkon, či službu (upozornenia za nezaplatenie a podobne). Jediné, čo poskytuje domáci servis "na viac" pre dlžníka je výber splátok v domácnosti klienta, resp. na dohodnutom

mieste. Tento "servis" však viac v prospech veriteľa ako dlžníka, a to mu poskytuje istotu výberu splátky, alebo jej časti. Dlžník by nemal platiť za to, že si veriteľ znižuje riziko nezaplatenia splátok tým, že ich vyberá v hotovosti a ak áno, mal by za to platiť prípadne nejaký poplatok v primeranej výške. Podľa súdu skutočným účelom predmetnej zmluvy o domácom servise je navýšiť odplatu za poskytnutý úver, a to o viac ako o 100% tak, aby táto suma nebola uvedená v úverovej zmluve. Týmto postupom navrhovateľ dosahuje to, že odplata za domáci servis sa nezapočítava do výpočtu RPMN v úverovej zmluve. Týmto spôsobom dochádza z jeho strany k obchádzaniu zák. č. 129/2010 Z. z. o úveroch, ako aj ust. § 53 ods. 6 OZ, čo má podľa § 39 OZ za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o domácom servise pre obchádzanie zákona a tiež aj pre rozpor s dobrými mravmi, pokiaľ ide o výšku odplaty. Preto, nakoľko sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 350,- Eur a žalobca zaplatil sumu celkovo 489,03 Eur, bez právneho dôvodu tak zaplatil žalobcovi 139,03 Eur, v ktorej časti súd žalobe vyhovel.

4. Ďalej dospel prvoinštančný súd k záveru, že vzhľadom na priznanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi, je možné konštatovať, že ako spotrebiteľ úspešne uplatnil voči žalovanému nárok vyplývajúci z porušenia práva alebo povinnosti stanovenej zákonom na ochranu spotrebiteľa (konkrétne povinnosti uvádzať v zmluvách o spotrebiteľských úveroch ako podstatné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a k/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch) a má preto právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom na ochranu spotrebiteľa alebo osobitného predpisu zodpovedá. Žalobcom uplatnenú výšku požadovaného primeraného zadosťučinenia považoval súd za primeranú, s poukazom na nebezpečenstvo a reálne vykonaný zásah do majetkových práv žalobcu, ktorý zásah bol spôsobilý privodiť mu ujmu na uspokojovaní jeho životných potrieb, počnúc základnými životnými potrebami. Samotná skutočnosť, že žalovaný si svoj domnelý nárok voči žalobcovi uplatnil aj samostatnou žalobou, ktorý je predmetom konania pod sp.zn. 5C/194/2015, podľa súdu len zvyrazňuje útrapy a neistotu, ktoré musel žalobca v súvislosti s už zaniknutým dlhom vytrpieť. Účelom finančného zadosťučinenia je nahradiť určitú ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Z ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že žalobcovi ako spotrebiteľovi prináleží právo požadovať primerané finančné zadosťučinenie len vtedy, ak úspešne uplatní svoje právo na súde a súčasne preukáže, že žalovaný skutočne porušil niektorú z povinností, ktoré mu ukladá zákon, a že toto porušenie je spôsobilé privodiť žalobcovi ako spotrebiteľovi ujmu, a ak preukáže príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a spôsobilosťou ujmy. Len pri kumulatívnom splnení uvedených troch podmienok je možné uvažovať o nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie. Pri jeho nároku postačuje samotná hrozba ujmy. Žalobca podľa súdu v danom prípade má v dôsledku porušenia jeho práv ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa ako aj osobitnými predpismi zo strany žalovaného, právo na primerané finančné zadosťučinenie. Výška priznaného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu a nemožno ju objektívne preukázať. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcovi, ktorá mu vznikla konaním žalovaného a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Spotrebiteľ, teda žalobca nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv. V danom prípade sa žalobca úspešne domohol svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Súd mal za to, že priznanie finančného zadosťučinenia v danom prípade je plne dôvodné a výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá svojmu účelu, teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov, pričom vo vzťahu k žalobcovi - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa.

5. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi, v konaní plne úspešnému, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP, teda že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ohľadom priznaného primeraného finančného zadosťučinenia poukázal na

znenie ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. a uviedol, že nesúhlasí s rozhodnutím a argumentáciou súdu, považuje ho za vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne odôvodnené a na základe toho za arbitrárne a nepreskúmateľné. Podľa žalovaného, to bol práve on, kto v pôvodnom konaní pod sp. zn. 5C/194/2015 uplatňoval svoje právo, resp. nárok, ktorý mu vznikol z titulu porušenia povinnosti žalobcu plniť riadne a včas. Žalobca tým, že porušil svoju zákonnú a zmluvnú povinnosť plniť riadne a včas, vytvoril protiprávny stav, pričom povinnosťou žalovaného bolo uplatniť svoje právo na súde, ktorý rozhodol, čo bolo v pôvodnom konaní „quidis iuris.“ Zákon výslovne kvalifikuje kvalitatívnu stránku finančného zadosťučinenia. Súd nemá možnosť priznať akékoľvek, svojvoľne stanovené zadosťučinenie. Musí dbať o to, aby toto bolo primerané, pričom túto primeranosť musí skúmať starostlivo v každom jednotlivom prípade a až po vyhodnotení môže ustáliť jeho primeranosť. Ak tak neučiní, môže sa dopustiť zásahu do Ústavou chráneného práva žalovaného vlastníť majetok (čl. 20 Ústavy SR). Z konštantnej judikatúry ESLP vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie vo väčšine prípadov nemá byť rovnaké ako hodnota porušeného práva. Malo by iba primerane kompenzovať a nie úplne nahrádzať ujmu, ktorá vznikla. Preto je potrebné sa zamyslieť nad výškou priznaného finančného zadosťučinenia najmä v prípade, keď žalobcovi žiadna ujma reálne nevznikla a naopak, sám žalobca vo vzťahu k žalovanému konal contra legem. Žalovaný nesúhlasí s priznaným primeraným finančným zadosťučinením vo výške 500,- Eur, ktoré je neprimerané, a to aj s poukazom na sumu bezdôvodného obohatenia vo výške 139,03 Eur. Suma 500,- Eur je v zjavnom nepomere k žalovanému bezdôvodnému obohateniu a výška takto požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia nie je zo strany žalobcu nijakým spôsobom špecifikovaná a odôvodnená. Žalovaný ako subjekt povinný konať s odbornou starostlivosťou, bol povinný domáhať sa žalobou voči žalobcovi svojho práva a týmto spôsobom hájiť práva a oprávnené záujmy akcionárov žalovaného. Z pohľadu hmotného práva bol žalobca porušovateľom práva. V zmysle zásady „z nepráva nemôže vzniknúť právo,“ sa žalobca nemôže domáhať priznania primeraného finančného zadosťučinenia, pretože takéto právo mu nemohlo vzniknúť na základe nepráva - nastolenia protiprávneho stavu, ktoré predchádzalo pôvodnému konaniu, spočívajúcemu v čiastočnom nezaplatení dlhu. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik akejkoľvek ujmy na jeho strane, ani odôvodnenosť stanovenej výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Ochrana spotrebiteľa nesmie bezbreho dominovať a zasahovať do práva dodávateľa v neprimeranej miere. Suma 500,- Eur, ktorú žalobca požadoval, nebola špecifikovaná a nie je uvedené, akú ujmu chce vlastne žalobca kompenzovať. Žalobca ničím nepodložil, prečo požaduje sumu práve 500,- Eur. Nie je možné, aby ujma, ktorú žiada kompenzovať, prevyšovala výšku žiadaného bezdôvodného obohatenia. Súd sa žiadnym spôsobom nezaoberal, ani nepreukázal vôľu žalovaného sa obohatiť. Predpokladom pre uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia je vznik ujmy, preukázanie ujmy a preukázanie príčinnej súvislosti medzi vzniknutou ujmovou a konaním žalovaného. Žalobca ani jedno z daných kritérií žiadnym spôsobom nepreukázal a neunesol dôkazné bremeno v tejto časti. Inštitút finančného zadosťučinenia má pritom slúžiť k reparácii ujmy, ktorá mala byť konaním spôsobená. V prípade, že žiadna ujma nevznikla, nie je možné tento prostriedok reparácie uplatniť. Na to, aby mohlo byť priznané primerané finančné zadosťučinenie, je nevyhnutné, aby vznikla a zo strany žalobcu bola nespochybniteľne preukázaná ujma. Táto podľa názoru žalovaného nevznikla a ak áno, nie na strane žalobcu, ale na strane žalovaného. Nie žalobca, ale žalovaný bol ukrátený na svojich právach, keď žalobca neuhradil dlh v zmysle dohodnutého splátkového kalendára. Žalobca nijakým spôsobom neodôvodnil svoj nárok na finančné zadosťučinenie. Žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie zadosťučinenia žalobcovi nevznikla. S týmto vyjadril súhlas tiež Krajský súd v Trnave, ktorý rozsudkom zo dňa 31.1.2017, vo veci žalobkyne Dominika Príkľepková c/a žalovaný, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, vedenom pod sp. zn. 23Co/824/2015, rozsudok Okresného súdu Galanta v konaní 5C/427/2013, ktorým súd žalobu zamietol, ako vecne správny potvrdil, keď mal za to, že je potrebné aj preukázať vznik takých okolností, ktoré by umožnili priznať finančné zadosťučinenie, pričom nie sú podstatné iba subjektívne pocity žalobcu. Súd prvej inštancie nesprávne konštatoval, že samotná skutočnosť, že žalovaný si svoj domnelý nárok voči žalobcovi uplatnil aj samotnou žalobou, ktorý je predmetom konania na súde pod sp. zn. 5C/194/2015, len zvýrazňuje útrapy a neistotu, ktoré musel žalobca v súvislosti s už zaniknutým dlhom vytrpieť. Súd uvedeným napáda využitie práva žalovaným na ochranu jeho subjektívnych práv a právom chránených záujmov. Ide o legitímny spôsob, ako sa domáhať ochrany práv a nie je možné podanie žaloby pripisovať k tvrdeným útrapám žalobcu, ktoré však súd nemal žiadnym spôsobom preukázané. Súd neuviedol, akým spôsobom sa vysporiadal s tvrdeniami žalobcu, podľa ktorých sa mal žalobcovi „vyhrázať“ prostredníctvom sms-správ. Takáto skutočnosť je žalobcom len konštatovaná, avšak v spisovom materiáli sa uvedené správy nenachádzajú. Rovnako súd neuvádza, akými myšlienkovými pochodmi bol pri hodnotení týchto tvrdených správ vedený. Žalobca ďalej v konaní tvrdil, že v súvislosti s vymáhaním dlhu prežíval útrapy

a neprimerané stresové situácie. V súvislosti s uvedeným sa súd nezaoberal tvrdeniami žalovaného, ktorý v konaní uviedol, že pred poskytnutím úveru, ako aj pred podpisom samotnej zmluvy boli zisťované finančné pomery žalobcu a spoludlžníka prostredníctvom formulára „klientska karta,“ v ktorom uviedli čisté príjmy spolu vo výške 678,70 Eur a výdaje 233,- Eur, pričom rozdiel 182,30 Eur pokrýval predpokladanú výšku splátky viac ako 2,8-násobne. Preto sa argument žalobcu ohľadom finančnej tiesne javí ako účelový a ničím nepodložený. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku úplne opomenul akúkoľvek argumentáciu, vysvetlenie, akým spôsobom sa s týmito tvrdeniami či už žalobcu alebo žalovaného vysporiadal a akými myšlienkovými pochodmi bol pri rozhodovaní vedený. Skutočnosť, že súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s podstatnými námietkami žalovaného a tiež z dôvodu samotnej nedostatočnosti odôvodnenia rozsudku, došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. RUIZ Torija c/a Španielsko z 9.12.1994) a Ústavného súdu SR (napr. nález Ústavného súdu SR I. ÚS 226/03, nález IV. ÚS 115/03, nález III. ÚS 209/2004, nález II. ÚS 6/03) nedostatok riadneho odôvodnenia a absencia argumentácie v súdnom rozhodnutí je porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a tiež práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t. j. musí byť preskúmateľné. Z ustálenej judikatúry ESLP jednoznačne vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. V zmysle uvedeného je teda zrejmé, že opomenutie akejkoľvek reakcie súdu na námietky uvádzané žalovaným predstavuje porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces.

7. Ďalšia odvolacia argumentácia žalovaného spočívala v tom, že súd nesprávne rozhodol, keď sumy uhradené na zmluvu o Domácom servise započítal na úhrady na zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 350,- Eur za dohodnutý servisný poplatok vo výške 63,- Eur a úrok vo výške 70,- Eur. Na zmluvu o úvere bolo však uhradených len 345,70 Eur, a teda nedošlo ani k úhrade poskytnutej istiny. Zmluva o poskytnutí domáceho servisu a zmluva o spotrebiteľskom úvere spolu logicky súvisia, no nejedná sa o zmluvy závislé, resp. vzájomne podmienené. Uzavretie zmluvy o poskytovaní domáceho servisu nikdy nebolo podmienkou na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom opak nebol v súdnom konaní hodnoverne preukázaný. Žalobca dobrovoľne zažiadal o službu „Domáci servis“ na samostatnej žiadosti, ktorá nebola pripojená k žiadnemu inému dokumentu, pričom zmluva o poskytovaní domáceho servisu bola uzatvorená až následne po uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Je preto zarážajúce, že žalobca sa údajne nezaujímal o obsah zmluvy o domácom servise, hoci bola podpisovaná až potom, ako so žalovaným podpísal zmluvu o úvere. Žiadne ustanovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, neobsahujú podmienku, ktorá by podmieňovala poskytnutie úveru uzavretím zmluvy o poskytnutí domáceho servisu. Žalovaný až na základe samostatne vyplnenej žiadosti uzavrel so žalobcom predmetnú zmluvu o poskytovaní domáceho servisu, čiže jedná sa o platný právny úkon. Fakt, že zmluva o poskytnutí domáceho servisu predstavuje samostatnú zmluvu, potvrdzuje aj rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom v Bratislave, č. k. p/0390/01/2012 zo dňa 6.11.2012. K rovnakému záveru, že zmluva o poskytovaní domáceho servisu je samostatnou zmluvou a že je platným právnym úkonom, došiel aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí zo dňa 8.10.2013 sp. zn. 13Co/31/2013.

8. Vzhľadom na uvedené odvolacie argumenty, žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dôkazy, nesprávne aplikoval právne normy a nesprávne zistil skutkový stav, čím zaťažil konanie vadami, ktoré odôvodňujú podanie odvolania, preto žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Žalobca odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu žalovaného podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že s dôvodmi podaného odvolania nesúhlasí a predovšetkým poukazuje na to, že záväzkový vzťah trpí viacerými nepriateľnými zmluvnými podmienkami a vo viacerých smeroch odporuje dobrým mravom. Žalobca sa s viacerými konštatáciami

žalovaného nestotožňuje a považuje ich za prehnané. V odvolaní žalovaný výrazne napáda najmä výšku, ale aj samotné priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd pritom často priznávajú finančné zadosťučinenie spotrebiteľom v prípadoch, ak poskytovatelia finančných služieb zneužívajú svoje pozície silnejšieho partnera v zmluvnom vzťahu a vnucujú spotrebiteľom svoje neprimerané podmienky. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán sa vyskytuje veľmi často. Ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa prisudzuje primeranému finančnému zadosťučineniu jednak funkciu satisfakčnú, ale i funkciu sankčnú, aby toto opatrenie odradilo dodávateľa finančnej služby od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi. Žalobca ako spotrebiteľ v tomto prípade nie je ani povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, lebo zákon mu priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa spotrebiteľ úspešne domáhal na súde ochrany svojich práv. Žalovaný v odvolaní na viacerých miestach namieta, že by žalobcovi vôbec nejaká ujma vznikla, že konal contra legem a vyvolal protiprávny stav v čiastočnom nezaplatení dlhu. Tomuto argumentu žalobca nerozumie, najmä vzhľadom na skutočnosť, že predsa žalobca preplatil istinu o 139,03 Eur, čím mu vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný tiež uviedol, že súd neuviedol, akým spôsobom sa vysporiadal s tvrdeniami žalobcu, podľa ktorých sa mal žalobcovi žalovaný vyhrážať prostredníctvom sms - správ a s tvrdeniami žalobcu, že v súvislosti s vymáhaním dlhu prežíval útrapy a neprimerané stresové situácie. K tomuto žalobca uviedol, že súd vykonal na ústnom pojednávaní dokazovanie, ale prítomný právny zástupca žalovaného tieto pochybnosti buď ani nenamietal, alebo nevyvrátil. Žalovaný tiež v odvolaní namietal, že hoci zmluva o poskytnutí domáceho servisu a zmluva o spotrebiteľskom úvere spolu logicky súvisia, uzavretie zmluvy o domácom servise nikdy nebolo podmienkou na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca k tomu uviedol, že zmluva o poskytovaní domáceho servisu slúži výlučne záujmom žalovaného k spoľahlivejšiemu vymáhaniu splátok úveru a žalobca preto nemal záujem ju bez nátlaku alebo podmienok žalovaného uzavierať. V takomto prípade treba uplatniť ust. § 54 ods. 2 OZ, že v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedených dôvodov žalobca navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je v časti dôvodné, v dôsledku čoho bolo potrebné napadnuté rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP v časti ako vecne správne potvrdiť a vo zvyšnej časti v zmysle § 389 ods. 1 písm. d) CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ žalovaného ako dodávateľa zaviazal zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- Eur a vydať mu bezdôvodné obohatenie vo výške 139,03 Eur; vrátane závislého výroku o trovách konania. Nebolo pritom sporným, že predmetný záväzkový vzťah medzi stranami bol založený spotrebiteľskou zmluvou, a preto sa spravuje aj príslušnými normami na ochranu spotrebiteľa. Odvolateľ v podanom odvolaní nerozporoval záver súdu prvej inštancie, že úver poskytnutý žalobcovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 220140462 zo dňa 21.2.2014 je podľa § 11 zák. č. 129/2010 Z. z. považovaný za bezúročný a bez poplatkov, preto tento záver nebol predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

12. Zásadná odvolacia námietka žalovaného spočívala v tom, že súd nesprávne započítal plnenie uhradené žalobcom na zmluvu o domácom servise ako úhrady na zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Dôvodil, že hoci tieto zmluvy spolu logicky súvisia, nejde o zmluvy závislé, resp. vzájomne podmienené;

podmienkou uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere nebolo uzavretie zmluvy o domácom servise a žalobca o domáci servis dobrovoľne zažiadal na samostatnej žiadosti.

13. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že zmluva o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 21.2.2014 je podľa § 39 OZ absolútne neplatným právny úkonom, pre obchádzanie zákona a rozpor s dobrými mravmi. Odvolací súd sa pritom so závermi súdu prvej inštancie uvedenými v ods. 36 odôvodnenia napadnutého rozsudku plne stotožňuje. Z výsledkov dokazovania vykonaného prvoinštančným súdom vyplýva, že zmluva o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 21.2.2014 bola uzatváraná v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 220140462 zo dňa 21.2.2014, pričom žalovaný sa ňou zaviazal poskytovať žalobcovi (ako aj spoludlžníčke Eve Kramárikovej) „domáci servis“ a žalobca sa ňou zaviazal zaplatiť žalovanému odmenu za „domáci servis“ v celkovej výške 143,33 Eur, a to v pravidelných troch mesačných splátkach vo výške 47,78 Eur, ktoré sú splatné pri preberaní splátok úveru. „Domáci servis“ bol definovaný ako poskytovanie konzultačných a nadštandardných služieb, ktoré spočívajú v starostlivosti o klienta pri poskytnutí úveru na základe zmluvy o úvere č. 220140462 zo dňa 21.2.2014, najmä služba spočívajúca v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a na prípadné následky nesplácania. Zo zmluvy o poskytovaní domáceho servisu je zrejmé, že bola uzavretá výlučne v súvislosti s konkrétnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 220140462 zo dňa 21.2.2014, na zánik ktorej bol viazaný aj zánik tejto zmluvy, ako to vyplýva z čl. III. zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, teda ide o zmluvu závislú od príslušnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Potrebné je zohľadniť aj tú skutočnosť, že mesačná splátka odmeny za „domáci servis“ v sume 47,78 Eur mala byť v rovnakej výške ako výška 4. až 10. mesačnej splátky úveru. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mal mesačne zaplatiť prvé tri mesiace nie mesačne sumu 1,75 Eur, ale sumu 49,53 Eur (1,75 Eur + 47,78 Eur) práve z dôvodu zmluvy o poskytovaní domáceho servisu a ďalších 10 mesiacov potom sumu 47,78 Eur mesačne. Celková odmena za domáci servis spolu vo výške 143,33 Eur pritom prevyšuje výšku odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver v dohodnutej sume 133 Eur (úrok 70,- Eur + servisný poplatok 63,- Eur) a predstavuje tiež viac ako 40% z poskytnutej istiny úveru. Touto odmenou za domáci servis sa dojednaná odplata za úver vo výške 133,- Eur navyšuje o sumu 143,33 Eur, teda o viac ako 100%. Žalobca v žalobe uviedol, že zmluvu podpisoval vo finančnej tiesni a žalovaný ho o jednotlivých zmluvných podmienkach neinformoval, žalobca nedisponoval potrebnými vedomosťami a v čase podpisu zmluvy nedokázal zhodnotiť jej nevýhodnosť. Z toho teda vyplýva, že nebolo preukázané, že by si žalobca domáci servis výslovne vyžiadal, ako tvrdí odvolateľ, ale súd má za to, že žalobca podpísal zmluvu o poskytovaní domáceho servisu bez toho, aby vedel, že podpisuje ďalšiu odplatnú zmluvu, a to v rámci podpisovania listín týkajúcich sa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, o ktorú jedinú mal záujem. Zmluva o poskytovaní domáceho servisu potom iba navodzuje dojem, že ide o benefit zo strany žalovaného a služba je prezentovaná čisto ako výhoda poskytovaná zo strany dodávateľa. Odmena za domáci servis je ako už bolo vyššie uvedené, zavádzajúco v rovnakej výške, ako výška mesačných splátok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, t. j. v sume 47,78 Eur. Nie je pritom možné argumentovať ani tým, že žalobca mal možnosť si zmluvu prečítať a mal tak vedieť, že domáci servis predstavuje platenú službu žalovaného. Ako uviedol žalobca, bol vo finančnej núdzi a uvedený úver súrne potreboval (súd poukazuje aj na reklamný názov produktu „Kešovka“, z ktorého je zrejmé, že je určený osobám, ktoré potrebujú peniaze okamžite). Žalovaný pritom nepreukázal že by žalobca vedel, čo domáci servis znamená a bol uzrozumený s jeho odplatnosťou. Zmluva o poskytovaní domáceho servisu bola pritom uzavretá v rovnaký deň ako zmluva o spotrebiteľskom úvere, t. j. dňa 21.2.2014. Nakoľko právny úkon uzavretia zmluvy o poskytovaní domáceho servisu je právny úkonom, ktorý bezprostredne nadväzuje na spotrebiteľskú zmluvu, aj na tento právny úkon je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru.

14. Odvolací súd má navyše za to, že pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní domáceho servisu (ktorá má formu predtlačenej formulára) došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti žalovaného, a ktorá podstatne narušila ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k službe, ku ktorému sa dostala. Žalovaný nekonal pri uzatváraní vyššie uvedenej dohody s odbornou starostlivosťou, pretože v konaní nepreukázal (pričom dôkazné bremeno nesie on), že žalobcovi ako priemernému spotrebiteľovi boli akokoľvek vysvetlené (v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti) následky uzavretia zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, a to najmä s ohľadom na jeho odplatnosť vo výške vyššej ako celková odplata za poskytnutie úveru. Žalovaný takýmto konaním porušil odbornú starostlivosť vo vzťahu k spotrebiteľovi, pretože nekonal na úrovni osobitnej starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo

vzťahu k spotrebiteľovi, a ktorá by zodpovedala čestnej obchodnej praxi. Zároveň použitím obchodnej praktiky došlo k podstatnému narušeniu ekonomického správania žalobcu ako priemerného spotrebiteľa, nakoľko obchodná praktika bola žalovaným využitá na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil. Je nepochybné, že žalovaný tým, že neposkytol žalobcovi podstatné informácie o domácom servise a nevysvetlil mu všetky dôsledky podpísania zmluvy o poskytovaní domáceho servisu z jeho strany, narušil ekonomické správanie žalobcu ako spotrebiteľa, v dôsledku ktorého tento urobil rozhodnutie, ktoré by ako informovaný spotrebiteľ inak neurobil. Nie je totiž dôvodné očakávať, že by sa spotrebiteľ v prípade, že by mu boli poskytnuté podstatné informácie zo strany žalovaného, rozhodol podpísať uvedenú zmluvu o poskytovaní domáceho servisu, keď v takom prípade pri poskytnutom úvere 350,- Eur by mal celkovo uhradiť sumu 626,33 Eur (350,- Eur + 133,- Eur + 143,33 Eur) v priebehu 13 mesiacov, pričom by za takto zvýšenú odplatu nemal dostať adekvátne protiplnenie. Výhodou domáceho servisu, a teda protiplnením žalovaného za odplatu, pritom mali byť konzultácie, preberanie a zaúčtovanie finančnej hotovosti na úhradu splátky, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenie na termín splátky a následky nesplácania, a to v domácom prostredí alebo podľa dohody. Ide však o bežné služby, ktoré poskytujú banky i nebankové subjekty, a ktoré by mala pokrývať odplata za úver. Pokiaľ ide o konzultácie, tieto banky a nebankové subjekty robia zásadne bezplatne v záujme získania a udržania si klienta. Pokiaľ ide o „výhodu“ vyberania splátok v domácnosti klienta, resp. na dohodnutom mieste, takáto služba je viac v záujme veriteľa ako dlžníka, nakoľko veriteľovi poskytuje istotu výberu splátky, alebo jej časti, čím si znižuje riziko nezaplatenia splátok.

15. Konanie žalovaného, ktorým si pri podpísaní zmluvy o spotrebiteľskom úvere nekalou obchodnou praktikou zabezpečil zo strany žalobcu aj podpísanie zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, o ktorú zmluvu žalobca nemal záujem a ktorej obsah mu žalovaný dostatočne nevysvetlil, nemožno hodnotiť inak ako špekulatívne konanie majúce za cieľ zabezpečiť si viac ako dvojnásobnú odplatu z poskytnutého úveru, bez toho, aby podpísanie druhej zmluvy malo akýkoľvek prospech aj pre spotrebiteľa. Zároveň uvedené konanie predstavuje obchádzanie zákona, keď náklad na odmenu za domáci servis nie je zahrnutý do odplaty, a tým ani do informácie o RPMN, pritom zmluva o poskytovaní domáceho servisu je zmluvou závislou od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto by mala byť RPMN vypočítaná z oboch zmlúv. Skutočným účelom zmluvy o poskytnutí domáceho servisu bolo jednoznačne navýšiť odplatu za poskytnutý úver, a to o viac ako o 100% tak, aby táto suma nebola uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a tým k došlo obchádzaniu § 53 ods. 6 OZ. Zároveň došlo k obchádzaniu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože žalovaný dosiahol to, že odplatu za domáci servis nezapočítal do výpočtu RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na uvedené je treba zmluvu o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 21.2.2014 považovať za priečiacu sa dobrým mravom a zároveň za obchádzajúcu zákon, preto v zmysle § 39 OZ za absolútne neplatnú, a teda nespôsobujúcu žiadne právne účinky.

16. Odvolací súd nepovažoval argument žalovaného v podanom odvolaní o samostatnosti zmluvy o poskytovaní domáceho servisu za opodstatnený, nakoľko táto zmluva ako samostatné dojednanie o právach a povinnostiach zmluvných strán absolútne neobstojí, pretože bez uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere stráca uvedená zmluva akýkoľvek význam. Pokiaľ ide o odkaz žalovaného na rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave č. P/0390/01/2012 zo dňa 6.11.2012, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 13Co/31/2013-166 zo dňa 8.10.2013, odvolací súd nie je týmito rozhodnutiami právne viazaný. Ako vyplýva zo samotnej zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, jej čl. III., zmluva zaniká zánikom zmluvy, ktorá je predmetom domáceho servisu a domáci servis mal spočívať v poskytovaní služieb, v starostlivosti o klienta, pri poskytnutí úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 220140462 zo dňa 21.2.2014. Prvoinštančný súd preto postupoval správne, keď na zaplatenie dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zohľadnil všetky platby žalobcu, t. j. aj tie, ktoré splatil na domáci servis, nakoľko považoval zmluvu o domácom servise zo dňa 21.2.2014 za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 OZ a mal za to, že žalobca na túto zmluvu neplnil, ale plnil na zmluvu o spotrebiteľskom úvere. S prihliadnutím na absolútnu neplatnosť zmluvy o poskytovaní domáceho servisu zo dňa 21.2.2014 a na prepojenosť a závislosť tejto zmluvy od zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 220140462 zo dňa 21.2.2014, súd správne započítal na plnenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere sumu celkom vo výške 489,03 Eur a keďže žalobca na splatenie poskytnutého úveru vo výške 350,- Eur, ktorý je bezúročný a bez poplatkov zaplatil viac ako bol povinný, správne súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 139,03 Eur (t. j. 489,03 Eur - 350,- Eur), ktorú žalobca zaplatil žalovanému bez právneho dôvodu.

17. Zhrnúc uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobe žalobcu v časti o zaplataenie bezdôvodného obohatenia v sume 139,03 Eur vyhovel, rozhodol vo výroku vecne správne, preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnou odvolacou argumentáciou žalovaného, s použitím § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. ako vecne správny potvrdil.

18. Súd prvej inštancie ďalej žalobcovi priznal primerané finančné zadosťučinenie, vzhľadom na to, že žalobca ako spotrebiteľ úspešne uplatnil voči žalovanému nárok vyplývajúci z porušenia práva alebo povinnosti stanovenej zákonom na ochranu spotrebiteľa, pričom prvoinštančný súd sa stotožnil so žalobcom uplatnenou výškou 500,- Eur, a to s poukazom na nebezpečenstvo a reálne vykonaný zásah do majetkových práv žalobcu, ktorý zásah bol spôsobilý privodiť mu ujmu na uspokojovaní jeho životných potrieb, počnúc základnými životnými potrebami. Súd poukázal na to, že skutočnosť, že žalovaný svoj domnelý nárok voči žalobcovi uplatnil aj samostatnou žalobou v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/194/2015, zvyrazňuje útrapy a neistotu, ktoré musel žalobca v súvislosti s už zaniknutým dlhom vytrpieť. Uzavrel, že priznanie primeraného zadosťučinenia je v danom prípade dôvodné a priznaná výška je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu, zodpovedá účelu poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov, pričom vo vzťahu k spotrebiteľovi nepredstavuje neprimerané obohacovanie sa. Žalovaný v podanom odvolaní potom predovšetkým namietal, že neboli splnené podmienky pre priznanie takéhoto nároku, ako aj proti priznanej výške. Dôvodil tiež tým, že z práva nemôže vzniknúť neprávne a bol to práve žalobca, ktorý porušil svoju povinnosť splácať dlh riadne a včas. Ďalšia odvolacia námietka žalobcu spočívala v tom, že rozhodnutie súdu v tejto časti nie je preskúmateľné, nakoľko nie je dostatočne odôvodnené.

19. Podľa § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.7.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

20. Zákon o ochrane spotrebiteľa v citovanom ustanovení priamo zakotvuje, že ten spotrebiteľ, ktorý bol na súde úspešný voči dodávateľovi za porušenie jeho práv alebo povinností, má nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

21. Za nemajetkovú ujmu pre spotrebiteľa je možné považovať obmedzenie spotrebiteľovho komfortu vo všetkých oblastiach jeho života, najmä však vo finančnom obmedzení, ktoré žalobcovi neoprávnenými platbami v prospech dodávateľa vznikli. Pre priznanie tohto peňažného zadosťučinenia nie sú stanovené žiadne špeciálne podmienky, nemôže tu však ísť o svojvoľu súdu, pretože i takto priznaná náhrada musí byť odôvodnená čo do základu a výšky a táto voľná úvaha musí byť preskúmateľná. Primerané zadosťučinenie môže pozostávať z náhrady morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, ktorý spotrebiteľ musel trpieť, keďže nie vždy vrátením neoprávnené zaplatených finančných prostriedkov sa všetko zohjilo.

22. Súd prvej inštancie však na zistenie dôvodnosti nároku na primerané finančné zadosťučinenie nevykonal dostatočné dokazovanie, proporcionálne neporovnal daný úspech žalobcu v konaní s výškou jeho nemajetkovej ujmy a s dôsledkami, ktoré platenie neoprávnených súm žalovanému žalobcu postihlo, na intenzitu zásahu do práv žalobcu konaním žalovaného a iné. Konštatovanie súdu v ods. 39 až 41 je len všeobecné, ničím nezohľadňujúce okolnosti konkrétneho prípadu.

23. Odvolací súd v predmetnej sporovej veci dospel tiež k záveru, že súd prvej inštancie si v danom prípade riadne nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovení § 191 a § 220 ods. 2 CSP, keď výsledky vykonaného dokazovania náležite nevyhodnotil a svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo neodôvodnil. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je pritom jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov. Civilný sporový poriadok upravuje v ustanovení § 220 ods. 2 základné obsahové náležitosti a kvalitatívne

požiadavky na odôvodnenie rozsudku tak, aby z neho bola zrejماً jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť.

24. V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP teda súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

25. Pritom treba vychádzať zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov v čl. 15 základných princíпов CSP a v § 191 ods. 1 CSP, ktorý je limitovaný požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi. Hodnotiacia úvaha súdu nie je svojvoľná, pretože súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah.

26. Povinnosťou súdu je tiež vždy sa vyrovnáť s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie. Judikatúra ESLP zdôrazňuje, že je potrebné podľa okolností veci dať odpoveď na rozhodujúce argumenty. Z odôvodnenia sa teda strana má dozvedieť o dôvodoch prijatia, či odmietnutia jej argumentu. Ak sa súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiada relevantným spôsobom so zásadnou námietkou sporovej strany, treba absenciu argumentácie všeobecného súdu považovať za prejav arbitrárnosti a porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (Ústavný súd SR, sp. zn. II. ÚS 410/2006).

27. Rozhodnutie súdu musí byť logické a zrozumiteľné a má v odôvodnení poskytnúť dostatočné, jasné a zrozumiteľné vysvetlenie vyhodnotenia zisteného skutkového stavu a aplikovaného právneho posúdenia veci. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v danom prípade dostatočne nevysvetlil svoj myšlienkový postup, prečo považuje práve sumu 500,- Eur za primeranú výšku finančného zadosťučinenia.

28. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

29. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

30. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 Ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

31. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/ a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

32. Súd sa teda v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypořadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez

rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

33. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

34. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

35. Nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť súdneho rozhodnutia musí byť napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu; konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy (tiež pre zachovanie princípu dvojinstančnosti). Tomu zodpovedá aj znenie ust. § 388 CSP, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Pokiaľ teda existujú dôvody pre zrušenie rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť (viď rozhodnutie NS SR 7Cdo 157/2011).

36. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd po splnení všetkých zákonných podmienok § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj v závislom výroku III. o náhrade trov konania zrušil a podľa § 391 ods. 1 vrátil súdu prvej inštancie v tejto časti na ďalšie konanie, keďže súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, (nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia), pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, ako aj z dôvodu, že v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súd nevykonal nevyhnutné dôkazy relevantným spôsobom, pričom vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania nie je účelné doplniť dokazovanie pred odvolacím súdom.

37. Povinnosťou súdu prvej inštancie súc pritom viazaný vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude riadne v súlade s platnou procesnou normou vykonať všetky pre vec relevantné dôkazy potrebné pre posúdenie veci v súlade s ust. § 196 CSP, skutkový stav následne opätovne komplexne vyhodnotiť, na zistený skutkový stav aplikovať všetky náležité hmotnoprávne ustanovenia, potom vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2, 3, 4 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov, včítane náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

38. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).